

Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын
даргын 2023 оны 98 дугаар тушаалын
6 дугаар хавсралт

**БҮРДҮҮЛЭЛТИЙН ЦАХИМ ТӨВИЙН ГААЛИЙН УЛСЫН АХЛАХ БАЙЦААГЧ
ГАНБОЛДЫН СОНОМЦЭВЭЭНИЙ 2024 ОНЫ ГҮЙЦЭТГЭЛИЙН ТАЙЛАН**

Нэг. Гүйцэтгэлийн зорилт, арга хэмжээний биелэлт

Д/д	Зорилтыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Шалгуур үзүүлэлт	Гүйцэтгэлийн түвшин				
			Суу рь түв шин	Хүрэх түвшин	Хүрсэн түвшин (биелэлт)	Эхэлсэн, дууссан хугацаа	Биелэлт ийн хувь
1	2	3	4	5	6	7	

Зорилт 1: Олон улсын хууль ёсны худалдааг хөнгөвчлөх, түүний аюулгүй байдлыг хамгаалах

1.	Хууль ёсны гадаад худалдааг хөнгөвчлөх чиглэлээр зохион байгуулсан арга хэмжээ	Хэрэгжилт , хувиар, гүйцэтгэлээр	1. Худалдааг хөнгөвчлөх чиглэлээр гарсан бодлогын баримт бичиг, зөвлөмжийн хэрэгжилтийг хангуулах, бараагаа өөрөө мэдүүлэх үйл ажиллагааг нэмэгдүүлэх, санал боловсруулан танилцуулсан байна. 2. Бичиг баримтын бүрдүүлэлтэд зарцуулсан дундаж цаг хугацааг өмнөх оны мөн үеэс 1,5 хувиар бууруулсан байна. Гаалийн бүрдүүлэлтийн автоматжуулсан системийн сайжруулалт, өөрчлөлт,	Гадаад худалдааг хөнгөвчлөх чиглэлээр дараах ажлуудыг хийж хэрэгжүүлээд байна. Үүнд: 1. Тайлант хугацаанд бүрдүүлэлтийн цахим төвөөс эрсдэлийн шалгуур болох зөвшөөрөгдсөн шалгуурт 61 ААН, үл хамаарах шалгуурт 6 ААН, заавал шалгах шалгуурт 2 ААН-ыг оруулахаар нийт 69 "Эрсдэлийн шалгуур үзүүлэлтийн хүсэлт"-ийг боловсруулан товч судалгааны хамтаар ГЕГ-ын ЭУХ-т 2024.02.01-ний өдрийн №5, 2024.04.12-ны өдрийн №52, 2024.05.06-ны өдрийн №58, 2024.05.30-ны өдрийн №72, 2024.09.05-ны өдрийн №125 тоот дотоод зурсасуудаар 5 удаа хүргүүлсэн. Үүнээс 56 ААН-ын судалгааг хийж дотоод зурваст оруулсан. 2. Бичиг баримтын шалгалтад зарцуулах хугацааг бууруулах, ажлын ачааллыг тэнцвэржүүлэх хүрээнд бичиг баримтын бүрдүүлэлт хариуцсан гаалийн улсын байцаагч нарыг зарим барааны бүлгээр дагнан бичиг баримтын шалгалт хийх боломжийг судлан нийт импортын гаалийн бүрдүүлэлтээс 8703, 8704-т хамаарах суудлын болон ачааны автомашин, зарим төрлийн чиргүүл, хүнд машин механизм гэж салган бичиг баримтын шалгалтыг хийх талаарх саналыг МТГ-т хүргүүлэн шийдвэрлүүлсэн ба одоо ББГУБ нарыг ээлжээр ажлуулж байна. Мөн хөнгөлөлт чөлөөлөлт, экспортын гаалийн бүрдүүлэлтийн бичиг баримтын шалгалтыг хийх гаалийн улсын байцаачийн тусад нь хуваарьт оруулан ээлжээр ажлуулдаг болгосон нь ГУБ нар нэгдсэн байдлаар шийдвэр гаргах, үнэлгээний нэгдмэл байдал хангагдах бүрдүүлэлтэд	2024.01.01-2024.12.10	98
----	--	----------------------------------	---	--	-----------------------	----

				хөгжүүлэлтийн саналыг тухай бүрт нь гарган, МТТ-д хүргүүлсэн байна.	зарцуулагдах цаг хугацааг бууруулах зэрэг олон талын ач холбогдолтой ажил болсон. 3. Гаалийн бүрдүүлэлтийн автоматжуулсан системийн сайжруулалт, өөрчлөлт, хөгжүүлэлтийн саналыг МТГ-т хүргүүлэн ажиллаж байна. 2024.05.09-ны 62 тоот дотоод зурвасаар МТГ-т өдөр тутсын үйл ажиллагааг сайжруулах тулд КАЙС, СЕПС системд ойрын хугацаанд хийх шаардлагатай өөрчлөлтийн 20 саналыг хүргүүлсэн. 2024.09.05-ны өдрийн 124 тоот дотоод зурвасаар 9, 2024.11.04-ны 159 тоот дотоод зурвасаар 6 санал нийт 15 саналыг хүргүүлэхэд оролцож ажиллалаа.		
2.	Гаалийн бүртгэгдсэн мэргэжилтний үйл ажиллагаа	Хэрэгжилт, гүйцэтгэлээр	-	1. Гаалийн зуучлагчийн үйл ажиллагаа эрхлэхэд тавигдах стандартыг боловсруулж, хэрэгжилтэд хяналт тавьж ажилласан байна. 2. ГБМ-ний үйл ажиллагаанд хяналт тавьж, мэргэжил арга зүйгээр хангаж, улирал бүр /нийт 2 удаа/ засварт буцаалтад судалгаа, дүн шинжилээ хийж, санал гарган БАУХ-т хүргүүлсэн байна.	Гаалийн бүртгэгдсэн мэргэжилтний үйл ажиллагаанд гаалийн бичиг баримтын бүрдүүлэлтийн явцад тухай бүрт нь хяналт тавьж, зари тохиолдолд харьяа гаалийн газар, хороодын ГУАБ, ГУБ нараар дамжуулан заавар, зөвлөгөө өгч ажиллаж байна. 1. ГЕГ-ын даргын 2022 оны А/341 дүгээр тушаалын хавсралтаар батлагдсан “Гаалийн зуучлагчийн үйл ажиллагаанд хяналт тавих журам”-ыг шинэчлэн боловсруулах ажлын хүрээнд дараах саналыг гарган ажиллалаа. Үүнд: Жүрмүн төслийн Гурав. Гаалийн зуучлагчийн үйл ажиллагааны зохицуулалт хэсгийн 3.8-д заагдсан Мэдүүлэгчийн нууцыг задруулахгүй, хууль бусаар ашиглахгүй байж холбогдох хуулийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллана гэснийг Мэдүүлэгчийн нууцыг задруулахгүй, хууль бусаар ашиглахгүй, бусдад дамжуулахгүй байж холбогдох хуулийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллана гэж өөрчлөх. 2. Гаалийн бүрдүүлэлтийг алдаагүй, зөв хийхийн тулд ГБМ нартай тогтмол утсаар холбогдон заавар зөвлөгөө өгч, санал солилцон ажиллаж байна. Мөн ГБМ-т зарим анхаарах, мэдүүлэгт засвар оруулах шаардлага үүссэн үе бичиг баримтын гаалийн улсын байцаач нараар дамжуулан Кайс, Сепс програмыг холбосон чатаар дамжуулан өгч ажиллаж байна.	2024.01.01-2024.12.10	93
3.	Үндсэн шалгуурт тусгагдаагүй бусад чиг үргийн хэрэгжилт	Хэрэгжилт, гүйцэтгэлээр	-	1. Сургалт зохион байгуулах 2. Заавал шалгах, өндөр эрсдэлийн шалгуурууд болон хяналт шалгалтаас чөлөөлөх хувь хэмжээг нэмэгдүүлжээ зорилгоор “Эрсдэлийн шалгуур үзүүлэлтийн хүсэлт”-ийг сар бүр 5-аас доошгүй ААН, иргэн, барагаар хийж, ЭҮХ-т хүргүүлсэн байна. 3. Бүрдүүлэлтийн дараах шалгалтад	1. 2024.03.11-ны өдөр УБГГ-ын хурлын танхимд 2024.02.26-2024.03.01-ны хугацаанд Япон улсад зохион байгуулагдсан “Барааны ангилал, үнэ үнэлгээ, бүрдүүлэлтийн дараах шалгалт” сургалтын талаар ойлголт өгөх 2 цагийн сургалтыг 2024.09.24-ны өдөр “Шилний бүрдүүлэлт, анхаарах асуудал” сэдвээр 1 цагийн нийт 3 цагийн сургалтыг бүрдүүлэлтийн цахим төвийн нийт алба хаагчдад хийж, мэдээ мэдээллээр хангаж ажилласан. Мөн тайлант хугацаанд дотоодод зохион байгуулагдсан 31 сургалтаас 25 сургалтад хамрагдаж мэдлэг чадварыг нэмэгдүүлэн ажилласан байна. 2. Тайлант хугацаанд бүрдүүлэлтийн эрсдэлийн шалгуур болох зөвшөөрөгдсөн шалгуурт 61 ААН, үл хамаарах шалгуурт 6 ААН, заавал шалгах шалгуурт 2 ААН-ыг оруулахаар нийт 69 “Эрсдэлийн шалгуур үзүүлэлтийн хүсэлт”-ийг боловсруулан төвч судалгааны хамтаар ГЕГ-ын ЭҮХ-т 2024.02.01-ний өдрийн №5, 2024.04.12-ны өдрийн №52, 2024.05.06-ны өдрийн №58, 2024.05.30-ны өдрийн №72, 2024.09.05-ны өдрийн №125 тоот дотоод зурвасуудаар 5 удаа хүргүүлсэн. Цаашид хяналт шалгалтаас чөлөөлөх зорилгоор эрсдэлийн зөвшөөрөгдсөн	2024.01.01-2024.12.10	100

			хамруулах ААН-ын нэrsийг гарган, ЭУХ-т хүргүүлсэн байна.	шалгуурт оруулах ААН-ын саналаас гадна эрсдэлийн заавал шалгах шалгуурт оруулах ААН, иргэний судалгааг хийж холбогдох саналын хамтаар ЭУХ-т хүргүүлэн ажиллахаар төлөвлөн ажиллаж байна. 3. Месес ХХК, Митайм монголиа ХХК, Витафит милк ХХК, Камдер ХХК гэсэн 4 ААН-ын 2024 оны гаалийн бүрдүүлэлтэд товч судалгаа хийж, БДШ-тад хамруулах саналыг гарган, төвийн даргад танилцуулан 2024.11.29-ний өдрийн №174 тоот дотоод зурvasaар ГЕГ-ын БДШГ-т хүргүүлсэн.			
4.	Гаалийн байгууллагын 2024 оны Авлигын эсрэг үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг хангах	Хэрэгжилт, гүйцэтгэлээр	-	Nэгжийн чиг үүргийн хүрээнд төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг хангаж ажилласан байна.	Гаалийн байгууллагын 2024 оны авлигын эсрэг үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний биелэлтийг ханганд ажилласан байна. Мөн тайлант хугацаанд дараах ажлуудыг хийж хэрэгжүүллээ. 1. 2023 оны хөрөнгө орлогын мэдүүлгийг хуулийн хугацаанд гаргаж эрх бүхий албан тушаалтанд баталгааны маягыг хүргүүлсэн. Мөн ГЕГ-ын даргын Б/133 тоот тушаалаар 2024.03.06-ны өдрөөс томилогдоод хуулийн хугацаанд нь шинээр томилогдсон албан тушаалтын мэдүүлгийг гаргасан. 2. Гаалийн харилцаанд оролцогч иргэн, ААН-ээс Бүрдүүлэлтийн цахим төвийн 70001280 утсаар холбогдох явцад мэдээлэл өгөх автомат хариулагчийн үгийг бэлтгэн, ОНХХ-ийн ГУАБ Сайханзаяад хүргүүлсэн. 3. Бүрдүүлэлтийн цахим төвийн үйл ажиллагааны ил тод байдлыг хангах зорилгоор “Монголын гааль” фэйсбүүк цахим төвийн дарга Э.Лхагвасүрэн нь “Бүрдүүлэлтийн цахим төвийн үйл ажиллагааны талаар”, 2024 оны 03-р сарын 05-ны өдөр ГУАБ Ө.Пунсалдулам “Импортын барааны гаалийн үнийн талаар”, 2024 оны 02-р сарын 27-ны өдөр ГУБ Д.Ганбат “Гаалийн бүрдүүлэлтийн үйл явцын талаар”, БЦТ-ийн үйл ажиллагааг сурталчилсан анимейшн болон богино хэмжээний видео танилцуулгуудыг олон нийтэд үйл ажиллагааг сурталчилсан ажлыг олон нийтийн сүлжээнд дэмжиж, түгээж ажилласан.	2024.01.01-2024.12.10	95

Зорилт 2: Улсын хилээр хууль бусаар бараа, тээврийн хэрэгслийг нэвтрүүлэхтэй тэмцэх

1.	Гаалийн хилээр нэвтрүүлэх барааны бичиг баримтын шалгалт хийсэн байдал	Хэрэгжилт, гүйцэтгэлээр	-	1. Бичиг баримтын бүрдүүлэлтийн хэвийн үйл ажиллагааг хангаж, бичиг баримтын шалгалтыг горимын шаардлага, хууль тогтоомжийн хүрээнд бүрэн алдаагүй хийж, зохих төлөвт бүрэн байршуулсан байна. 2. Судалгаа, дүн шинжилгээг хийж, санал дүгнэлтийг удирдлага болон холбогдох нэгжүүдэд хүргүүлж, хангаж	Гаалийн хилээр нэвтрүүлэх барааны бичиг баримтын шалгалтыг горимын шаардлага, холбогдох хууль тогтоомж, журам зааврын хүрээнд бүрэн алдаагүй хийхэд ГУБ нарт дэмжлэг үзүүлэн, заавар чиглэлийг хуулийн хүрээнд өгч, хамтран ажиллахаан зэрэгцээ дараах ажлуудыг хийж хэрэгжүүлээд байна. Үүнд: 1. Төвийн даргын баталсан “ГУАБ нарын хариуцсан бүлэг болон газар, хорооны хуваарь”-ийн дагуу БТКУС-ын 70, 84, 85-р бүлгүүдэд хяналт тавьж, бичиг баримтын бүрдүүлэлт хариуцсан гаалийн улсын байцаач нарт заавар, зөвлөгөө өгч хамтран ажиллаж байна. Мөн 7 хоног бүрийн мягмар гаргарт гарч буй алдаа болон шинээр хэрэгжиж байгаа хууль тогтоол, тушаал, шийдвэрийн талаар танилцуулж, зарим бараагаар мэргэжлийг хүнийг урьж авчран сургалт зохион байгуулж, мэдээ мэлээлпийг түгээж, мэдлэг чадварыг нэмэгдүүлэн ажиллаж байна. Зарим тохиолдолд бичиг баримтын бүрдүүлэлтийн явцад бараануудын үнэлгээг дахин хянуулан ажиллалаа. Үүнд: Татвар төлсөн төлөвөөс үнэлгээ буцааж 03-2141018-24-I30147 мэдүүлэгт 7,316,532.4 төгрөг, 02-	2024.01.01-2024.12.10	98
----	--	-------------------------	---	---	---	-----------------------	----

		<p>ажилласан байна.</p> <p>3. Гаалийн газар, хороодын « удирдлагуудтай харилцан мэдээлэл, солилцож, хамтран ажилласан байна.</p> <p>2141023-24-I30510 мэдүүлэгт 7,189,693.04 төгрөг, БТКУС-ын 84-р бүлгийн бараа болох 2 төрлийн бутлуур, 06-2151017-24-I30031 дугаартай мэдүүлгийг бичиг баримтын шалгалт хийсэн төлөвөөс үнэлгээ буцааж, УМС-аар үнийг дахин хянуулан 9,507,598.26 төгрөгийн татварыг нэмж төлүүлсэн. 03-2091017-24-I31783, 03-2091017-24-I31793, 03-2141016-24-I30403, 16-2161001-24-I30553, 03-2151008-24-I30144 дугаартай мэдүүлгээр мэдүүлсэн сэнс, үns холих, төхөөрөмж, экскаватор, экскаваторын шанаганы үнийг бичиг баримтын шалгалт хийсэн төлөвөөс үнэлгээ буцааж, дахин хянуулан нийт 61,489,283 төгрөгийн гаалийн болон бусад татварыг нэмж төлүүлсэн. Мөн 03-2141018-24-I32812 мэдүүлэгт 421,230.52 төгрөг, 02-2211022-24-I31508 мэдүүлэгт 12,052,547.67 төгрөг, 03-2241006-24-I30795 мэдүүлэгт 5,052,069.5 төгрөгийн татварын нэмж төлүүлсэн. НИЙТ- 103,028,954 төгрөг</p> <p>Хамтарсан манифестын лавлагаа авсан байдал:</p> <p>03-2091017-24-I31803, 03-2091017-24-I31804, 03-2091017-24-I31794, 03-2091017-24-I31783, 03-2091017-24-I31793, 03-2091017-24-I31784, 6 автомашины манифестын лавлагаа авахад нийт 386344.78 ам.доллар болсон. ААН нь 6 машин нийлээд 34560.32 ам.доллараар мэдүүлсэн байсан. 166,422,875.44 төгрөгийн татварын нэмж төлүүлсэн.</p> <p>03-2151009-24-I33578 хамтарсан манифест лавлагаа авсан. 28,518.9 ам.доллараар мэдүүлсэн 251,690 ам.доллар болгон хамтарсан манифестын лавлагатай ойртуулан үнийг тогтоон 131,888,095.70 төгрөгийн нийт 298,310,970 төгрөгийн гаалийн болон бусад татвар төлүүлсэн. Дээрх 2 тохиолдолд ЗТХ-ийн холбогдох заалтаар торгуулийн арга хэмжээ авагдсан.</p> <p>2. БТКУС-ын 68 дугаар бүлэгт хамаарах барааны гаалийн нэгж үнийн судалгааг 2024.03.01-2024.03.31 тасалбар болгон өмнөх оны мөн үетэй харьцуулан хийж, удирдлагад танилцуулан ГЕГ-ын холбогдох ажлын хэсэгт хүргүүлсэн.</p> <p>Мөн төвийн даргын баталсан “ГУАБ, ГУБ нарын давхар хариуцсан ажил үүргийн хуваарь” дагуу дараах судалгаа, дүн шинжилгээг ГУБ нартай хамтран хийлзээ. Үүнд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Орлогын дүн шинжилгээг 2024 оны 1-р улирал, 4 болон 5-р сар, хагас жилээр 4 удаа хийх ажлыг хариуцан, төвийн даргад хянуулан, мэдээллээр хангасан. - БТКУС-ийн 84-р бүлэг хариуцсан ГУБ 237, 652, 1430, 1438 нарт чиглэл өгч тухай бүлэгт хамаарах зарим бараагаар гарын авлага гаргахаар ажиллаж байна. - БТКУС-ын 7005 зүйлд хамаарах шилний импортын гаалийн бүрдүүлэлтэд судалгаа хийж, үр дүнгээр сургалт зохион байгуулсан. Ангиллын тоо хэмжээ алдаатай мэдүүлгүүдийг засуулан 6,519,973 төгрөгийн гаалийн болон бусад татварыг нэмж төлүүлсэн. 	
--	--	--	--

			3. Гаалийн бүрдүүлэлтэд эрсдэл тооцон ЗҮГГ-ын дарга, холбоо баригч ГУБ нартай холбоотой байж, хамтарсан манифестын лавлагааг хурдан шуурхай гаргуулан хамтран ажиллаж байна. Үнийн дун өндөртэй авахуулсан лавлагаанаас дурдвал: Митайм монголиа ХХК /ГХО/ 03-2091017-24-I31803, 03-2091017-24-I31804, 03-2091017-24-I31794, 03-2091017-24-I31783, 03-2091017-24-I31793, 03-2091017-24-I31784, 6 автомашины манифестын лавлагаа авахад нийт 386344.78 ам.доллар болсон. ААН нь 6 машин нийлээд 34560.32 ам.доллараар мэдүүлсэн байсан. 166,422,875.44 төгрөгийн, Месес ХХК-ны 03-2151009-24-I33578 хамтарсан манифест лавлагаа авсан. 28,518.9 ам.доллараар мэдүүлсэн 251,690 ам.доллар болгон хамтарсан манифестын лавлагатай ойртуулан үнийг тогтоон 131,888,095.70 төгрөгийн нийт 298,310,970 төгрөгийн гаалийн болон бусад татварыг төлүүлсэн.			
2.	Гаалийн бүрдүүлэлтэд гарсан алдаа болон зөрчил илрүүлэлт, шийдвэрлэлт, алдааг бууруулах чиглэлээр зохион байгуулсан ажил	Илрүүлсэн зөрчлийн тоо, нөхөн төлүүлсэн татварын дүн, торгуулийн дүн	- 2. Бичиг баримтын шалгалтын явцад илрүүлсэн зөрчлийн тоо, нөхөн төлүүлсэн татвар, торгуулийн дунг өмнөх оны мөн үеэс 2 хүртэл хувиар нэмэгдүүлнэ. 4. Гааль зөвшөөрөв төлөвөөс засварт буцааж мэдүүлэгт засвар оруулсан байдлыг өмнөх оны мөн үеэс 1 хүртэл хувиар бууруулна.	Месес ХХК, Митайм монголиа ХХК-ны мэдүүлсэн барааны гаалийн нэгж үнэд эрсдэл тооцон хамтарсан манифессыг лавлагаа авахуулсан. Өндөр үнийн дүнтэй ирсэн хамтарсан манифестын үнийн дүнгээр баримжаалан гаалийн үнийг шинээр тогтоосон ба ААН-ын зөрчлийн тухай хуулийн 11.21.12-т заасны дагуу арга хэмжээг авахуулан 4,000,000 төгрөгөөр тортогсон.	2024.01.01-2024.12.10	94
3.	Гаалийн бүрдүүлэлтийн горимын хэрэгжилт, гаалийн тариф, гарал үүслийн хяналт	Хэрэгжилт, гүйцэтгэлээр	- Гаалийн бүрдүүлэлтийн горимын хэрэгжилтийг ханггуулж ажилласан байна.	Бичиг баримтын шалгалтын явцад гаалийн бүрдүүлэлтийн горимын шаардлагыг мөрдлөгө болгон, хэрэгжилтийг ханган ажиллаж байна. 2024.05.01-ны өдрийн ЗГ-ын 180 дугаар тогтоолоор "Гаалийн албан татвараас чөлөөлөх мал, амьтны тэжээл, тэжээлийн нэмэлт болон улаанбуудайн грилын жагсаалт" батлагдсан тул тухайн жагсаалтад хамрагдах 11 БТКУС-ын кодын гаалийн бүрдүүлэлтэд хяналт тавин ажиллаж байна. Мөн 2024.05.01-ны өдрийн ЗГ-ын 188 дугаар "тогтоолын хавсралтад өөрчлөлт оруулах тухай" тогтоолоор "Импортын зарим барааны гаалийн албан татварын хувь хэмжээг тогтоох тухай" тогтоолыг үншиж судлан, үйл ажиллагаандaa хэрэгжүүлэн ажиллаж байна. Мөн бичиг баримтын шалгалтад зарцуулах хугацааг бууруулах, ажлын ачааллыг тэнцвэржүүлэх хүрээнд бичиг баримтын бүрдүүлэлт хариуцсан гаалийн улсын байцаагч нарыг зарим барааны бүлгээр дагнан бичиг баримтын шалгалт хийх боломжийг судалсан. Үүний үр дүнд нэг хэрэгжүүлсэн ажил бол нийт импортын гаалийн бүрдүүлэлтээс хөнгөлөлт чөлөөлөлтийн бичиг баримтын шалгалтыг хийх гаалийн улсын байцаагчийг тусад нь хуваарьт оруулан ээлжээр ажлуулдаг болгосон нь	2024.01.01-2024.12.10	95

				горимын хэрэгжилтийг хангах, ГУБ нар нэгдсэн байдлаар шийдвэр гаргах, үнэлгээний нэгдмэл байдал хангагдах бүрдүүлэлтэд зарцуулагдах цаг хугацааг бууруулах зэрэг олон талын ач холбогдолтой ажил болсон.		
4.	Барааны ангилал, гаалийн үнэ, үнэлгээг үнэн зөв мэдүүлэх, тодорхойлох чиглэлээр зохион байгуулсан ажил	Хэрэгжилт гүйцэтгэлэ эр	<p>1. Гаалийн үнийн хяналтыг цахимжуулах боломжийг судалж эхэлсэн байна.</p> <p>2. Судалгаа, дүн шинжилгээнүүдийг гаалийн бүрдүүлэлтийн, орлогын, горимын, хөнгөлөлт чөлөөлөлтийн гэх мэт олон чиглэлээр хийж, удирдлагыг мэдээллээр ханган, бүрдүүлэлтэд гарч байгаа алдаа дутагдалыг засч, үйл ажиллагааг сажруулсан байна.</p> <p>3. Барааны лавлах санг баяжуулж ажилласан байна.</p>	<p>Тайлант хугацаанд барааны ангилал, гаалийн үнэ, үнэлгээг үнэн зөв мэдүүлэх тодорхойлох чиглэлээр дараах ажлуудыг хийж хэрэгжүүлээд байна. Үүнд:</p> <p>1. БТКУС-ын 8703 зүйлд хамаарах pruis маркын суудлын автомашиныг сонгон бичиг баримтын бүрдүүлэлт хариуцсан ГУБ-ын кайс програмд альваа оролцоогүйгээр туршилтаар “өөрөө үнэлэгдэх” ажлыг хийж хэрэгжүүлэхээр эхлүүлээд байна. Дээрх ажлын хүрээнд БЦТ-ас судалгаа хийж, саналын хамтаар МТГ хүргүүлсэн ба МТГ-ын ГУАБ Мөнхзул, ГУБ Хорлоо, Энхсайхан нар БЦТ-д ирж хамтарсан хурал хийж, КАЙС програмд холбох талбарууд, хийгдэх өөрчлөлт, гарч болох хүндрэл, шийдвэрлэх арга замыг эхний удаад хэлэлцсэн ба МТГ-т кайс програмын холбогдох өөрчлөлтийг хийж 2024.10.01-ээс туршилтаар автоматаар үнэлжэх эхлээд байна.</p> <p>Мөн эрсдэл тооцох системд үндэслэн гаалийн үнийн хяналтыг оновчтой зохион байгуулах, гаалийн үнийн хяналтын тогтолцоонд шинэ хандлага төлөвшүүлэх ажлын хүрээнд дараах барааны үнийн хяналтыг багийн системээр хэрэгжүүлсэн.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Трактор ✓ Автобус ✓ Суудлын автомашин ✓ Ачааны автомашин ✓ Тусгай зориулалтын автомашин ✓ Мотоцикл ✓ Чиргуул ✓ 84.26, 8427, 84.29, 84.30, 84.28 (Машин, механизм) ✓ Экспортын гаалийн бүрдүүлэлт ✓ Хөнгөлөлт чөлөөлөлт хариуцсан ажиллах ГУБ гэх мэт <p>Үнийн үр дүнд бүрдүүлэлтийн цаг хугацаа буурсан, нэгдмэл шийдвэр гарна, машин, тоног төхөөрөмжийн үнийн хяналт сайжирсан, ГУБ нар тухайн мэргэшиж барааны талаарх мэдээлэл авах боломж бүрдээд байна.</p> <p>2. БТКУС-ын 68 дугаар бүлэгт хамаарах барааны гаалийн нэгж үнийн судалгааг 2024.03.01-2024.03.31 тасалбар болгон өмнөх оны мөн үетэй харьцуулан хийж, удирдлагад танилцуулан ГЕГ-ын холбогдох ажлын хэсэгт хүргүүлсэн.</p> <p>Мөн төвийн даргын баталсан “ГУАБ, ГУБ нарын давхар хариуцсан ажил үүргийн хуваарь” дагуу дараах судалгаа, дүн шинжилгээг ГУБ настай хамтран хийлээ. Үүнд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Орлогын дүн шинжилгээг 2024 оны 1-р улирал, 4 болон 5-р сар, хагас жилээр 4 удаа хийж ажлыг хариуцан, төвийн даргад хянуулан, мэдээллээр хангасан. - БТКУС-ийн 84-р бүлэг хариуцсан ГУБ 237, 652, 1430, 1438 нарт чиглэл 	2024.01.01- 2024.12.10	96

				<p>өгч тухай бүлэгт хамаарах зарим бараагаар гарын авлага гárгахаар ажиллаж байна.</p> <p>- БТКУС-ын 7005 зүйлд хамаарах шилний импортын гаалийн бүрдүүлэлтэд судалгаа хийж, үр дүнгээр сургалт зохион байгуулсан. Ангиллын тоо хэмжээ алдаатай мэдүүлгүүдийг засуулан 6,519,973 төгрөгийн гаалийн болон бусад татварыг нэмж төлүүлсэн.</p> <p>3. 2024 оны 5 дугаар сараас эхлэн БЦТ-ийн ГУАБ нарт барааны лавлах санг баяжуулах эрхийг Кайс програмд нээж өгсөн. Дээрх ажлын хүрээнд иргэн, ААН болон ГБМ нараас утсаар ирүүлсэн тээврийн хэрэгслийн үйлдвэрлэгч, марк, моделийг тухай бүрт нь хурдан шуурхай Кайс програм бүртгэн, гаалийн бүрдүүлэлтийг тасралтгүй байдлыг ханган ажиллаж байна.</p> <p>Мөн өдөр бүрийн орлогын мэдээг татварын төрөл, гаалийн газар хороо, бүрдүүлэлтийн тоо, цэвэр жин, /мэдүүлэг, бичлэг, иргэн, ААН/-г гарган дун шинжилгээ хийж, удирдлагыг мэдээллээр ханганд, ТОГ-ын дарга н.Баярмаад хугацаанд нь хүргүүлэн ажиллаж байна.</p>	
--	--	--	--	---	--

Зорилт 4: “Гаалийн байгууллагын дэд бүтэц, чадавхыг бэхжүүлэх”

1.	Өргөдөл, гомдол, маргааныг шийдвэрлэсэн байдал	Хэрэгжилт гүйцэтгэлээр	-	<p>Бүрдүүлэлтийн цахим төвд ирсэн өргөдөл, гомдол, маргаануудыг холбогдох хууль тогтоомжийн хүрээнд бүрэн шийдвэрлэн ажиллаж байна. Үүнд:</p> <p>1.БЦТ-ийн ГУАБ нар 7 хоногоор ээлжлэн БТКУС хариуцан гомдол мэдээллийг шийдвэрлэн ажиллаж байсан ба зохион байгуулалтын өөрчлөлт оруулсан 1 сарын хугацаагаар хуваарь гарган хуваарийн дагуу ажилдаг болсон. Дээрх хуваарийн дагуу 2024 оны 6, 12-р саруудад БТКУС хариуцан өргөдөл, гомдол, үнэлгээний маргааныг холбогдох хууль тогтоомж, журам зааврын хүрээнд бүрэн шуурхай шийдвэрлэн ажиллаж байна. 2024 оны 1-р сараас 5 сар хүртлэх хугацаанд өргөдөл, гомдолыг хариуцан ажиллахдаа tsakhimqaali@customs.gov.mn цахим хаягаар ирүүлсэн 88 гомдол, 135 хүсэлтийн шийдвэрлэлтэд хяналт тавьж, холбогдох албан тушаалтануудтай зөвлөлдөн, хугацаанд нь хариуг нь өгч, бүрэн шийдвэрлэн ажилласан байна.</p> <p>2024 оны 06 сарын 03-ны өдрөөс 06 сарын 28-ний өдрийг хүртэлх хугацаанд tsakhimqaali@customs.gov.mn/ цахим хаягаар нийт 183 санал хүсэлт, гомдол маргааныг хүлээн авч, бүртгэж, шийдвэрлэн ажилласан. Дээрх хугацаанд нийт 43 иргэн, 140 аж ахуй нэгжийн гаалийн үнэ, үнэлгээтэй холбоотой хүсэлт, маргааныг хүлээн авч, хуулийн хугацаанд шийдвэрлэж ажилласан. Үүнээс гаалийн үнэ үнэлгээтэй холбоотой гомдол 42, БТКУС-ын кодын 1 маргааныг тус тус шийдвэрлэсэн байна. Дээр дурдсан 43 маргаанаас гарсан шийдвэрийн дагуу улсын төсөвт 399,1 сая төгрөгийн татварыг нэмж төлүүлсэн байна.</p>	2024.01.01-2024.12.10	97
----	--	------------------------	---	--	-----------------------	----

				Mөн албан хэрэг хөтлөлтийн Едок програмаар ирсэн 60 хүсэлт, санал, өргөдлөөс хугацаа болоогүй, судлаж багайа 2 албан бичиг байгаа бусад бичгийн хариуг тухай бүрт нь шийдвэрлэн ажилласан. Хугацаа хэтэрсэн албан бичиг байхгүй.		
2.	Бодлогын баримт бичгийн зорилт, арга хэмжээний хэрэгжилт	Хэрэгжилт , гүйцэтгэлээр	-	<p>2. Шийдвэрийн мэдээллийг СЕРП програмын дуудлагын төв цэсэнд тухай бүрт нь бүрэн алдаагүй оруулан бүртгэлжүүлэн ажилласан байна.</p> <p>1. Төвийн даргын баталсан "ГУАБ, ГУБ нарын давхар хариуцсан ажил үүргийн хуваарь"-ийн дагуу дараах төлөвлөгөөнийг холбогдох баримт бичгүүдийн хүрээнд боловсруулан ГЕГ-ын ЗҮГ-т хүргүүлсэн.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Төвийн 2024 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөө боловсруулан, ажил хариуцсан ГУАБ нараас санал авч төлөвлөгөөний зарим ажилд засвар өөрчлөлт оруулан төвийн даргаар хянуулан, батлуулахаар ГЕГ-ын ЗҮГ-т хүргүүлсэн. - Төвийн даргын 2024 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг боловсруулан, батлуулахаар ГЕГ-т ЗҮГ-т хүргүүлсэн. - Төвийн нийт ГУАБ, ГУБ нарын 2024 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөг боловсруулан батлуулах ажлыг зохион байгуулан, хяналт тавьж, ГЕГ-ын ЗҮГ-т хүргүүлсэн. - Төвийн 2024 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтийг ГЕГ-ын ЗҮГ-аас тогтоосон хугацаанд нь гарган ЗДАСП-аар тайлагнасан. - Төвийн нийт ГУАБ, ГУБ нарын 2024 оны гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлтийг гаргаж, хугацаанд нь хүргүүлэх ажлыг зохион байгуулан, хяналт тавьж, ГЕГ-ын ЗҮГ-т хүргүүлсэн. Мөн үнэлгээний хуудсыг хугацаанд нь гарган ГЕГ-ын холбогдох нэгжид хүргүүлсэн. <p>2. ГЕГ-ын БАҮХ-тэй хамтран улсын чанартай томоохон төсөл, арга хэмжээний хүрээнд гаалийн болон нэмэгдсэн өргтийн албан татвараас чөлөөлөх, татвар төлөх хугацааг сунгах, хэсэгчлэн төлүүлэх 4 төсөл, арга хэмжээний 4060 барааны БТКУС кодыг тодорхойлон ажиллахад дэмжлэг үзүүлсэн байна.</p>	2024.01.01-2024.12.10	96
3.	Хууль тогтоомж, эрх зүйн актын хэрэгжилт	Хэрэгжилт , гүйцэтгэлээр	-	<p>Гаалийн бүрдүүлэлттэй холбоотой хууль тогтоомж, журам, зааврыг боловсронгуй болгоход санал</p> <p>Гаалийн бүрдүүлэлт, холбогдох хууль тогтоомж, журам зааврыг боловсронгуй болгон ажлын хүрээнд дараах саналыг гарган ажилласан байна. Үүнд:</p> <p>1."Гаалийн байгууллагаас хүүхдийн эрхийг хангах, хамгаалахад чиглэсэн үйл ажиллагааны 2024 оны төлөвлөгөө"-ний төсөлд</p>	2024.01.01-2024.12.10	96

			санаачлагатай ажилласан байна.	<p>2. "2024 онд олон нийтэд сурталчлах төлөвлөгөө" болоўсруулан, саналыг 3.ГЕГ-ын даргын 2022 оны А/341 дүгээр тушаалын хавсралтаар батлагдсан "Гаалийн зуучлагчийн үйл ажиллагаанд хяналт тавих журам"-ыг шинэчлэн боловсруулах ажлын хүрээнд дараах саналыг гарган ажиллалаа. Үүнд: Журмын төслийн Гурав. Гаалийн зуучлагчийн үйл ажиллагааны зохицуулалт хэсгийн 3.8-д заагдсан Мэдүүлэгчийн нууцыг задруулахгүй, хууль бусаар ашиглахгүй байж холбогдох хуулийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллана гэснийг Мэдүүлэгчийн нууцыг задруулахгүй, хууль бусаар ашиглахгүй, бусдад дамжуулахгүй байж холбогдох хуулийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллана гэж өөрчлөх.</p> <p>4. 'Бүрдүүлэлтийн цахим төв'-ийн дүрмийн төслийг боловсруулахад саналуудыг гарган ажилласан ба 2024 оны 10 сарын 18-ны өдөр ГЕГ-ын холбогдох нэгжид хүргүүлсэн.</p> <p>Мөн ГЕГ-ын даргын 2012 оны А/30 дугаар тушаал батлагдсан "Импортын барааны гаалийн үнийг шалгах, гаалийн үнийг тодорхойлох заавар"-т санал гаргаж ажилласан.</p> <p>АТТ шинэчлэн боловсруулах ажлын ажлын хэсгийн хийх ажлын төлөвлөгөөний дагуу дараах ажлуудыг хийж, хэрэгжүүллээ. Үүнд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - БЦТ-ийн 4, гаалийн газар, хорооны даргын ГБА-ны даргын 1 нийт 5 АТТ-ыг шинээр, - БАҮХ-ийн 5, газар хорооны ББГУАБ-1, ББГУБ-1 нийт 7 АТТ-ыг өөрчлөлт оруулан, - ШХТ, ЭУХ, ХБГ-ын АТТ-ын төслийг хянаж, газрын дарга, ГУАБ нараар нь хянуулан, танилцуулж, гарын үсгээр баталгаажуулсан, - Хяналт, бүрдүүлэлтийн газраас Бүрдүүлэлтийн цахим төвийн дарга, бичиг баримтын бүрдүүлэлт хариуцсан гаалийн улсын ахлах байцаагч, бичиг баримтын бүрдүүлэлт хариуцсан гаалийн улсын байцаагчийн албан тушаалын тодорхойлолтод өгсөн саналыг нягтлан шалган тулгالت хийж, хариуг нь ажлын хэсгийн тогтоосон хугацаанд нь ГУБ н.Чулуунцэцгээ өгсөн. - Ажлын хэсгийн хийх ажлын төлөвлөгөөний хавсралтад тусгагдсанаар ГХБГ, ЭУХ, ШХТ шинэчлэн өөрчлөх санал ирүүлсэн харьяа гаалийн газар, хорооны албан тушаалуудыг хянан баталгаажуулж ажилласан. - АТТ-ын харьцуулалтыг 2 удаа, ажлын тайланг 3 удаа тус тус хийж АТТ шинэчлэн боловсруулах ажлын хэсэгт хугацаанд нь хүргүүлэн ажилласан. /Ажлын хэсгийн вайбер групп/ 			
4.	Нэгжийн эрсдэлийн удирдлагыг хэрэгжүүлсэн байдал	Хэрэгжилт гүйцэтгэлээр	-	<p>1. Бүрдүүлэлтийн цахим төвийн эрсдэлийн удирдлагыг оновчтой хэрэгжүүлж, эрсдэлийг таньж тогтоосон, ангилж санд бүртгэсэн байна.</p>	<p>Тайлант хугацаанд бүрдүүлэлтийн эрсдэлийн шалгур болох зөвшөөрөгдсөн шалгурт 61 ААН, үл хамаарах шалгурт 6 ААН, заавал шалгах шалгурт 2 ААН-ыг оруулахаар нийт 69 "Эрсдэлийн шалгур үзүүлэлтийн хүсэлт"-ийг боловсруулан товч судалгааны хамтаар ГЕГ-ын ЭУХ-т 2024.02.01-ний өдрийн №5, 2024.04.12-ны өдрийн №52, 2024.05.06-ны өдрийн №58, 2024.05.30-ны өдрийн №72, 2024.09.05-ны өдрийн №125 тоот дотоод зурсасуудаар 5 удаа хүргүүлсэн. Цаашид хяналт шалгалтаас чөлөөлөх зорилгоор эрсдэлийн зөвшөөрөгдсөн шалгурт оруулах ААН-ын саналаас гадна эрсдэлийн заавал шалгах шалгурт оруулах ААН, иргэний судалгааг хийж холбогдох саналын</p>	2024.01.01-2024.12.10	100

				хамтаар ЭҮХ-т хүргүүлэн ажиллахаар төлөвлөн ажиллаж байна.		
5.	Үүрэг даалгаврын биелэлт	Хэрэгжилт гүйцэтгэлээр	-	<p>Тайлант хугацаанд удирдлагаас өгсөн үүрэг даалгаврын хүрээнд дараах ажлуудыг хугацаанд нь бүрэн хийж хэрэгжүүлэн ажиллалаа.</p> <p>1. Нийт алба хаагчдыг үүрэгжүүлэх, мэдээ, тайлан гаргах, үүрэг даалгаврын биелэлтийг хангах, удирдлагыг мэдээллээр хангах, хариуцлага хяналтыг нэмэгдүүлэхээр ажлын хуваариудыг хийж, ГУАБ нараас санал авч нэгтгэн, удирдлагад хянуулан баттуулсан. Үүнд:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ГУАБ нарын хариуцсан ажлын хуваарийг /БТКУС, газар хороогоор хуваарилсан/, • ГУАБ, ГУБ нарын давхар хариуцсан ажил үүргийн хуваарийг /байнга хариуцсан ажиллах 20 ажил үүргийг нийт алба хаагчад хуваарилсан/, <p>2. Төвийн даргаас үүрэг болгосоны дагуу "Албан тушаалын тодорхойлолт шинэчлэн боловсруулах ажлын хэсгийн хийх ажлын төлөвлөгөөний хавсралт"-д заагдсаны дагуу "Бүрдүүлэлтийн цахим төвийн" 4 ATT, Гаалийн газар хорооны бүрдүүлэлтийн албаны 3 ATT нийт 7 албан тушаалын тодорхойлолтыг шинэчлэн боловсруулан, харьцуулалт хийж, хянуулахаар ажлын хэсэгт хугацаанд нь хүргүүлсэн. Мөн ГЕГ-ын БАҮХ-ийн албан тушаалын тодорхойлолтуудыг харьцуулалтыг хийж, хугацаанд нь ажлын хэсэгт хүргүүлсэн. Мөн албан тушаалын тодорхойлолт шинэчлэн боловсруулах ажлын хэсгийн хийх ажлын төлөвлөгөөний хавсралт"-ад заагдсаны дагуу "Бүрдүүлэлтийн цахим төвийн" 4 ATT, Гаалийн газар хорооны бүрдүүлэлтийн албаны 3 ATT, ГЕГ-ын БАҮХ-ийн албан тушаалын тодорхойлолтуудыг эцсийн байдлаарх тулгаж шалгаж ажлын хэсэгт хүргүүлсэн. Мөн ажлын хэсгийн төлөвлөгөөний дагуу ШХТ, ЭҮХ, ХБГ-ын сүүлийн байдлаарх албан тушаалын тодорхойлолтын төслүүдийг ШХТ-ийн дарга Ц.Хатанболд, ЭҮХ-ийн дарга Д.Цэндсүрэн, ХБГ-ын ГУАБ Д.Ариунцэцтээр нарт танилцуулан гарын үсгээр баталгаажуулан ажлын хэсэгт хүргүүлсэн.</p> <p>3. Албан бичгийн едок програмаар хуваарилагдан ирсэн 60 хүсэлт, албан бичгийг хуулийн хугацаанд нь шийдвэрлэн ажилласан.</p> <p>4. "ГЕГ-ын мэргэжлийн зөвлөл, Захиргааны зөвлөлийн хуралдаан болон цахим шуурхай хурал, ГЕГ-ын даргын албан даалгавар, тушаалаар өгөгдсөн үүрэг даалгаврын хэрэгжилтийг ЗББНДБ-аас тухай бүр хяналт тавьж, хугацаанд нь хаах" гэсэн зөвлөмж ирүүлсэн тул хяналт тавьж, биелэлт оруулан ажиллах алба хаагчдын талаар мэдээллийг БЦТ-ийн 2024.08.19-ны өдрийн №114 тоот дотоод зурвасаар ГУАБ Г.Сономцэвээн болон бичигт хэргийн эрхлэгч Б.Мөнхболор нарын нэрсийг хүргүүлсэн.</p> <p>СЕРП-ын үүрэг даалгавар цэсээр өгөгдсөн 5 үүрэг даалгавар, 2 зөвлөмж, Мэргэжлийн зөвлөлийн хуралдааны 1, Ёс зүйн хорооны хуралдааны 1, онлайн хурлын даалгавар 1 нийт 10 үүрэг даалгаврын биелэлтэд хяналт</p>	2024.01.01-2024.12.10	98

					тавьж хугацаанд нь програмд оруулан илгээж, дүгнүүлсэн.		
					5. Үйл ажиллагаатай холбоотойгоор ГЕГ-ын холбогдох нэгжүүдээс болон удирдлагаас холбогдох хууль тогтоомжийн хүрээнд өгсөн бусад үүрэг даалгаварыг тухай бүрт нь хугацаанд нь бүрэн биелүүлэн ажиллалаа.		
6.	Ажлын ашиглалт цаг	Хэрэгжилт гүйцэтгэлээр	-	1. Алба хаагчдын ажлын цагийг бүрэн бүртгэж, хяналт тавьсан байна. 2. Ажлын цаг ашиглалт 90 хувиас доошгүй байна.	1. Тайлант хугацаанд тасалсан цаг байхгүй ба 2024.11.15-2024.11.27-ын өдөр хүртэл ажлын 7 хоног өвчтэй байсан. Ажлын цаг ашиглалт 97 хувь ажилласан. 2. Төвийн даргын баталсан хуваарийн дагуу 2024 оны 6, 12-р сард БТКУС хариуцан ажиллахын зэрэгцээ нийт алба хаагчдын ажлын цаг ашиглалтад хяналт тавин, нийт алба хаагчдын илуу цаг болон амралтын өдрөөр ажиллах, ажлын өдрөөр амрах, ажиллах хуваарийг хийж, бүртгэл хөтөлнө, өдөр тутмын ирцийн мэдээг өглөө бүр гарган төвийн удирдлагад танилцуулан, төвийн даргын гарын үсгээр баталгаажуулан ажиллаж байна.	2024.01.01-2024.12.10	97

Нэмэлт үүрэг даалгавар (арга хэмжээ)-ын биелэлт

Д/д	Үүрэг даалгавар (арга хэмжээ)	Шалгуу р үзүүлэлт	Суурь түвшин	Хүрэх түвшин	Хүрсэн түвшин (биелэлт)	Эхэлсэн, дууссан хугацаа	Биелэлт ийн хувь
1.	Нийт алба хаагчдыг үүрэгжүүлэх, мэдээ, тайлан гаргах, үүрэг даалгаврын биелэлтийг хангах, удирдлагыг мэдээллээр хангах, хариуцлага хяналтыг нэмэгдүүлэхээр ажлын хуваарийг хийж төвийн даргад танилцуулан, батлуулж, үйл ажиллагаанд мөрдөж ажиллах	Хэрэгжилт, гүйцэтгэл ээр	-	Үүрэг даалгаврыг хугацаанд нь бүрэн биелүүлсэн байна.	Төвийн даргаас үүрэг болгосоны дагуу ГУАБ, ГУБ нарын давхар хариуцан ажиллах ажил үүргийн хуваарийн төслийг боловсруулан, ГУАБ нараас санал авч нэгтгэн, удирдлагад хянуулан батлуулан өдөр тутмын үйл ажиллагаандaa хэрэгжүүлэн ажиллаж байна. Үүнд: <ul style="list-style-type: none"> ГУАБ нарын хариуцсан ажлын хуваарийг улирлаар баталсан. /БТКУС, газар хороогоор хуваариласан/; ГУАБ, ГУБ нарын давхар хариуцсан ажил үүргийн хуваарийг мөн улирлаар төвийн дарга баталсан ба үйл ажиллагаандaa мөрдөн ажиллаж байна. /байнга хариуцан ажиллах 20 ажил үүргийг нийт алба хаагчдад хуваарилсан/; Бусад цаг үеийн шинжтэйгээр өгөгдсөн үүрэг даалгаврыг хугацаанд нь бүрэн биелүүлэн ажилласан. Хугацаа хоцроосон үүрэг даалгавар биелэлт байхгүй болно.	2024.01.01-2024.12.10	100
2.	"Албан тушаалын тодорхойлолт шинэчлэн боловсруулах ажлын хэсгийн хийх ажлын төлөвлөгөөний хавсралт"-д заагдсаны дагуу хуваарилагдсан АТТ төслийг боловсруулан ажлын хэсэгт хугацаанд нь хургуулсэн байх.	Хэрэгжилт, гүйцэтгэл ээр	-	Үүрэг даалгаврыг хугацаанд нь бүрэн биелүүлсэн	Төвийн даргаас үүрэг болгосоны дагуу "Албан тушаалын тодорхойлолт шинэчлэн боловсруулах ажлын хэсгийн хийх ажлын төлөвлөгөөний хавсралт"-д заагдсаны дагуу "Бүрдүүлэлтийн цахим төвийн" 4 АТТ, Гаалийн газар хорооны бурдүүлэлтийн албаны 3 АТТ	2024.01.01-2024.12.10	95

				байна.	нийт 7 албан тушаалын тодорхойлолтЫГ шинэчлэн боловсруулан, харьцуулалт хийж, хянуулахаар ажлын хэсэгт хугацаанд нь хүргүүлсэн. Мөн ГЕГ-ын БАҮХ-ийн албан тушаалын тодорхойлолтуудыг харьцуулалтыг хийж, хугацаанд нь ажлын хэсэгт хүргүүлсэн. Мөн албан тушаалын тодорхойлолт шинэчлэн боловсруулах ажлын хэсгийн хийх ажлын төлөвлөгөөний хавсралт"-ад заагдсаны дагуу "Бүрдүүлэлтийн цахим төвийн" 4 ATT, Гаалийн газар хорооны бүрдүүлэлтийн албаны 3 ATT, ГЕГ-ын БАҮХ-ийн албан тушаалын тодорхойлолтуудыг эцсийн байдлаарх тулгаж шалгаж ажлын хэсэгт хүргүүлсэн. Мөн ажлын хэсгийн төлөвлөгөөний дагуу ШХТ, ЭУХ, ХБГ-ын сүүлийн байдлаарх албан тушаалын тодорхойлолтын төслүүдийг ШХТ-ийн дарга Ц.Хатанболд, ЭУХ-ийн дарга Д.Цэндсүрэн, ХБГ-ын ГУАБ Д.Ариунцэцэг нарт танилцуулан гарын үсгээр баталгаажуулан ажлын хэсэгт хугацаанд нь хүргүүлсэн.	
3	СЕРП-ээр өгөгдсөн үүрэг даалгаврын биелэлтийг хугацаанд гарган тайлагнах.			СЕРП болон бусад байдлаар өгөгдсөн үүрэг даалгаварт хяналт тавих ГУАБ Г.Сономцэвээн болон бичиг хэргийн эрхлэгэ Б.Мөнхболор нарын нэрсийг БЦТ-ийн 2024.08.19-ны өдрийн №114 тоот дотоод зурvasaар ГЕГ-ын ЗҮГ-т хүргүүлсэн. СЕРП-ын үүрэг даалгавар цэсээр өгөгдсөн 5 үүрэг даалгавар, 2 зөвлөмж, Мэргэжлийн зөвлөлийн хуралдааны 1, Ёс зүйн хорооны хуралдааны 1, онлайн хурлын даалгавар 1 нийт 10 үүрэг даалгаврын биелэлтэд хяналт тавьж хугацаанд нь програмд оруулан илгээж, дүгнүүлсэн.	2024.01.01-2024.12.10	100

Хоёр. Мэдлэг, ур чадвараа дээшлүүлэх зорилт, арга хэмжээний биелэлт

Д/д	Зорилтыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Шалгуур үзүүлэлт	Гүйцэтгэлийн түвшин					
			Суурь түвшин	Хүрэх түвшин	Хүрсэн түвшин (биелэлт)		Эхэлсэн, дууссан хугацаа	Биелэлт ийн хувь
			1	2	3	4		
1.	Гадаад дотоод болон ажлын байранд зохион байгуулагдсан сургалтад бүрэн хамрагдаж мэдлэг чадварыг нэмэгдүүлэх	Хэрэгжилт, гүйцэтгэлээр, сургалтын тоогоор	-	Сургалтад бүрэн хамрагдсан байна.	1.2024.02.26-2024.03.01-ны өдрүүдэд Япон улсын Токио хотод зохион байгуулагдсан "Барааны ангилал, үнэ үнэлгээ, бүрдүүлэлтийн дараах шалгалт" сэдэвт сургалтад хамрагдаж мэдлэг чадварыг нэмэгдүүлсэн. 2.2024.03.11-ны өдөр УБГГ-ын хурлын танхимд 2024.02.26-	2024.01.01-2024.12.10	96	

				2024.03.01-ны хугацаанд Япон улсад зохион байгуулагдсан “Барааны ангилал, үнэ үнэлгээ, бүрдүүлэлтийн дараах шалгалт” сургалтын талаар ойлголт өгөх 2 цагийн сургалтыг 2024.09.24-ны өдөр “Шилний бүрдүүлэлт, “анхаарах асуудал” сэдвээр 1 цагийн нийт 3 цагийн сургалтыг бүрдүүлэлтийн цахим төвийн нийт алба хаагчдад хийж, мэдээ мэдээллээр хангаж ажилласан. Мөн тайлант хугацаанд дотоодод зохион байгуулагдсан 31 сургалтаас 25 сургалтад хамрагдаж мэдлэг чадварыг нэмэгдүүлэн ажилласан байна.		
2.	Үйл ажиллагаатай холбоотойгоор холбогдох шинээр гарсан хууль, тогтоомж, тогтоол, журам, зааврыг тухай бүр уншиж судлан, хууль эрх зүйн мэдлэгээ сайжруулах	Хэрэгжилт, гүйцэтгэлээр,	Хууль эрх зүйн мэдлэг сайжирч, өдөр тутмын үйл ажиллагаандаа хэрэгжүүлсэн байна.	Үйл ажиллагаатай холбоотойгоор шинээр гарсан холбогдох хууль, тогтоол, журам, заавартай танилцан үйл ажиллагаандaa мөрдөн ажиллаж байна. Үүнд: - 2024.05.01-ны өдрийн ЗГ-ын 180 дугаар тогтоолоор “Гаалийн албан татвараас чөлөөлөх мал, амьтны тэжээл, тэжээлийн нэмэлт болон улаанбуудайн грилын жагсаалт” батлагдсан тул тухайн жагсаалтад хамрагдах 11 БТКУС-ын кодтой танилцан, уншиж судалсан. - 2024.05.01-ны өдрийн ЗГ-ын 188 дугаар “тогтоолын хавсралтад өөрчлөлт оруулах тухай” тогтоолоор “Импортын зарим барааны гаалийн албан татварын хувь хэмжээг тогтоох тухай тогтоолыг уншиж судлаад байна. - ГЕГ-ын даргын 2024 оны А/422 дугаар тушаалаар батлагдсан “Бараанаас сорьц, дээж, загвар авах, магадлан шинжилгээ хийх, дүгнэлт гаргах журам”-ын хэрэгжилтийг хангтан ажиллаж байна.	2024.01.01-2024.12.10	100

ТАЙЛАН ГАРГАСАН:

ГААЛИЙН АХЛАХ УЛСЫН БАЙЦААГЧ
(Албан тушаал)

Г.СОНОМЦЭВЭЭН/
(Нэр, гарын үсэг)

2024.12.10
(Огноо)

13

Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын
дараалын 2023 оны 98 дугаар тушаалын
8 дугаар хавсралт

ГААЛИЙН УЛСЫН АХЛАХ БАЙЦААГЧ ГАНЬОЛДЫН СОНМОНЦЭВЭЭНИЙ
2024 ОНЫ ЖИЛИЙН ЭЦСИЙН АЖЛЫН ГҮЙЦЭТГЭЛ, УРДУН, МЭРГЭШЛИЙН ТУВШИНГ
УНЭЛЭХ УНЭЛГЭЭНИЙ ХУУДАС

Байгууллагын нэр: Гаалийн өрөөний газар
Нэгжийн нэр: Бурдуулэлтийн цахим төв

1. Гүйцэтгэлийн зорилт, арга хэмжээний биелэлт

Д/д	Зорилтыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Арга хэмжээний Гүйцэтгэлд өгсөн онoo	Төлөвлөсөн хугацаанд гүйцэтгэсэн байдал	Нийтбэр онoo	Үнэлгээний багийн хянан баталгаажуулж, дахин үнэлгээн онoo
	Оноо		60 хүртэл	10 хүртэл	70 хүртэл

Зорилт 1. Олон улсын хууль ёсны худалдааг хөнгөвчлөх, түүний аюулгүй байдлыг хамгаалахийг хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний биелэлт

Хууль ёсны гадаад худалдааг хөнгөвчлөх чиглэлээр зохион байгуулсан арга хамжээ	53	10	63	
Гаалийн бүртгэгдсэн мэргэжлийн үйл ажиллагаа	50	10	60	
Үндсэн шалгуурт тусгагдаагүй бусад чиг үүргийн хэрэгжилт	56	10	66	
Гаалийн байгууллагын 2024 оны Авлигын эсрэг үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг хангах	60	10	70	

Зорилт 2. Улсын хилээр хууль бусаар бараа, тээврийн хэрэгслийг нэвтрүүлэхтэй тэмцэхийг хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний биелэлт

Гаалийн хилээр нэвтрүүлэх бараааны бичиг баримтын шалгамт хийсэн байдал	56	10	66	
Гаалийн бүрдүүлэлтэд гарсан алдаа болон зөрчил илрүүлэлт, шийдвэрлэлт, алдааг бууруулах чиглэлээр зохион байгуулсан ажил	54	10	64	
Гаалийн бүрдүүлэлтийн горимын хэрэгжилт, гаалийн тариф, гарал үүслийн хангат	54	10	64	
Барааны аннилат, гаалийн үнэ, үнэлгээг үнэн зөв мадуулэх, тодорхойлох чиглэлээр зохион байгуулсан ажил	54	10	64	

Зорилт 4. Гаалийн байгууллагын дэд бүтэц, чадавхыг бэхжүүлэхийг хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний биелэлт

Өргөдөл, гомдол, маргааныг шийдвэрлэсэн байдал	55	10	65	
Бодлогын баримт бичийн зорилт, арга хэмжээний хэрэгжилт	52	10	62	
Хууль тогтоомж, эрх зүйн актын хэрэгжилт	53	10	63	
Нэжийн эрсдэлийн удирдлалыг хэрэгжүүлсэн байдал	52	10	62	
Үүрэг даалгаврын билэлт	55	10	65	
Ажлын цаг ашилтап	53	10	63	

Нэмэлт үүрэг даалгаврын биелэлт

1.	Нийт алба хаагчдыг үүрэгжүүлэх, мэдээ, тайлан гаргах, үүрэг даалгаврын биелэлтийг хангах, удирдлагыг нэмэгдүүлэхээр ажлын хяналтыг төвийн даргад танилцуулан, батгуулж, үйл ажиллагаанд мэдрэж ажиллах Альбан тушаалын тодорхойлолт шинэчлэн боловсруулах ажлын хэсгийн хилийг ажлын төлөвлөгөөний хавсралтад загдсаны дагуу төвийн даргад хуваарилагдсан АТГ төслийг боловсруулан ажлын хэсэгт хугацаанд нь хүргүүлсэн байх.	51	10	61
2.	Серп-зэр өгөгдсөн үүрэг даалгаврын биелэлтийг хугацаанд нь гарган тайлантнах,	51	10	61
3.		53,5	10	63,5

2. Мэдлэг, үр чадвараа дээшлүүлэх зорилт, арга хэмжээний биелэлт

Д/д	Зорилтыг хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Арга хэмжээний биелэлтийн хувь	Нийт (15 хүргэл оноогоор)	Үнэлгээний багийн хянан баталгаажуулж, дахин үнэлсэн оноо
1.	Гадаад дотоод болон ажлын байранд зохион байгуулагдсан сургалтад бүрэн хамрагдаж мэдлэг чадварыг намэгдүүлэх	1 93	2 14	3 4
2.	Үйл ажиллагаатай холбоотойгоор холбогдох шинээр гарсан хульь, тогтоомж, тогтоол, журам, заварыг тухай бүр уншиж судлан, хульь эрх зүйн мэдлэгээ сайжруулж	100	15	11,5

Дундаж оноо

3. Хандлага, ёс зүй, үр чадварын үнэлгээ (Нэгжийн даргын үнэлгээ)

Д/д	Үзүүлэлт	Нэгжийн даргын үнэлгээ (0-7 оноо)	Үнэлгээний багийн хянан баталгаажуулж, дахин үнэлсэн оноо
1.	Хандлага, ёс зүй	1 7	2 3
2.	Дүн шинжилгээ хийх	7	7
3.	Асуудал шийдвэрлэх	7	7
4.	Хариуцлагатай байдал	7	7
5.	Ажлын цаг ашиглалт	7	7

Ур чадварын үзүүлэлт (ажлын онцлогогоос хамаарсан)

6.	Мэргэжлийн үр чадвар 1.	7
7.	Мэргэжлийн үр чадвар 2.	8
8.	Мэргэжлийн үр чадвар 3.	8

Дундаж оноо

4. Хандлага, ёс зүй, үр чадварын үнэлгээ (Хамт олны үнэлгээ)

Д/д	Үзүүлэлт	Хамт олны үнэлгээ (0-8 оноо)
1.	Хандлага, ёс зүй	8

2.	Багаар ажиллах	8
3.	Харилцаа	9

Дундаж оноо

5. Гүйцэтгэлийн үнэлгээ

Д/д	Үзүүлэлт	Үзүүлэлт тус бурийн оноо

1.	Гүйцэтгэлийн зорилт, ага хэмжээний биелэлт (Нэмэлт үүрэг даалгавар (арга хэмжээ)-ын билэлт орно.)	63,5
2.	Мэдлэг, ур чадвараа дээштүүлэх зорилт, ага хэмжээний биелэлт	11,5
3.	Хандлага, ёс зүй, ур чадварын үнэлгээ (Нэжийн даргын үнэлгээ)	7
4.	Хандлага, ёс зүй, ур чадварын үнэлгээ (Хамт оны үнэлгээ)	8
5.	Үнэлгээний оноонд орсон өөрчлөлт (Аргачлалын б дугаар хэсэгт заасан холбогдох заалтыг бичих)	

(Гүйцэтгэлийн зорилт, ага хэмжээний оноо + Мэдлэг, ур чадвараа дээштүүлэх зорилт, ага хэмжээний оноо + Хандлага, ёс зүй, ур чадварын оноо (Нэжийн даргын болон хамт оны үнэлгээ)) - Аргачлалын б дугаар хэстгийн холбогдох заалтын дагуу нэмсэн оноо

Үнэлгээ өгсөн:

Нэжийн дарга

Бурдүүлэлтийн цахим төвийн
дарга
(албан тушаал)

(зарын үсэг)

/Э.Лхагвасүрэн/
(албан хаагчийн нэр)
2024.12.10... (огноо)

Үнэлгээний танилцах, зөвшөөрсөн:

Гаалийн улсын ахлах байцаагч
(албан тушаал)

(зарын үсэг)

/Г.Сономцевээн/
(албан хаагчийн нэр)
2024.12.10... (огноо)

Үнэлгээг хянасан:

ГЕГ-ЫН ДЭД ДАРГЫН АЛБАН
УУРГИЙ ТҮР ОРПОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ
(АЛБАН ТУШААЛ)

(зарын үсэг)

/Г.Энхтайван/
(АЛБАН ХААГЧИЙН НЭР)
2024.12.10... (огноо)

Үнэлгээний багийг төлөөлж ахлагч:

ГЕГ-ЫН ХУНИЙ НӨӨЦИЙН ХЭЛТСИЙН
ГААЛИЙН УЛСЫН АХЛАХ БАЙЦААГЧ
(АЛБАН ТУШААЛ)

(зарын үсэг)

/О.Тэгшээ/
(АЛБАН ХААГЧИЙН НЭР)
2024.12.10... (огноо)

Үнэлгээг баталаажуулсан: Төсөөийн шууд захирагч

ГЕГ-ЫН ДАРГА
(АЛБАН ТУШААЛ)

(зарын үсэг)

/Р.Отгонжаргал/
(АЛБАН ХААГЧИЙН НЭР)
2024.12.10... (огноо)